

SCHELLENWERK GROEP NOORDOOST NEDERLAND

www.schelpenwerkgroepnoordoostnederland.nl

Bijeenkomsten 2012

29 februari	Jan Kuiper
28 maart	Christien Siertsema
25 april	Robert Reuselaars
30 mei	Jos Nienhuis *
27 juni	Ruud Bank
25 juli	HenkJan Kwant
29 augustus	Taco Geertsema
26 september	Marten van Straten *
31 oktober	Frits Zandvoort
28 november	Jans Dusseljee
19 december	David Baron

Excursieprogramma 2012

12 mei	Waddeneiland
09 juni	Natuurgebied in Groningen
14 juli	Ruiten Aa gebied
11 augustus	Natuurgebied in Drenthe
08 september	Eemsgebied

Inlichtingen:

Robert Reuselaars, f2hreuselaa@hetnet.nl

Bron:

website, www.schelpenwerkgroepnoordoostnederland.nl

* onder voorbehoud

PROGRAMMA SCHELLENWERK GROEP FRIESLAND

Alle bijeenkomsten worden in principe in Natuurmuseum Fryslân, Schoenmakersperk 2 te Leeuwarden gehouden
Secretaris: Theo Ykema.

4 februari 2012	n.i.t.v	6 oktober 2012	n.i.t.v
3 maart 2012	lezing Thijs de Boer	3 november 2012	n.i.t.v
7 april 2012 paas	n.i.t.v / mus.w. / exc.	1 december 2012	n.i.t.v
12 mei 2012	i.v.m. 5 mei een week later		
2 juni 2012	NMF don. exc. ?		n.i.t.v = nader in te vullen / varia / lezing
1 september 2012	n.i.t.v / strand ?		

WEEKDIEREN IN GEDICHTEN**Deel 2: de huisjesslak van Guido Gezelle (1830-1899)****DE SLEKKE**

Wacharme! En ik ben uitgekropen!
Ik, arme prijje, die menig dag
en menig jaar te zitten plag,
gerust en ongestoord, in't kave- en vensterloos
gebouw, dat mij alleen was open,
en dat ik sluiten kon, gelijk een' peperdoos.

Een weke of drie, of meer mag 't wezen,
dat ik, den tragen slekkenstap
gekropen, langs den keldertrap,
met huis en erve op mij, al dichte ineengevat,
kwam 's morgens vroeg eens uitgebezen²,
de wereld in. Maar zwijgt: wat aardig³ land is dat!

Daar zoeken ze al malkaar te lichten,
den eenen hier, den anderen daar,
't zij donker, of 't zij zonneklaar,
en, zonder eere of iets te zwichten,
daar vechten ze al met al, en strijen ten allen kant.

Ze slaan, ze klappen en ze kerven;
 en iedereen, gebekt, gespoord,
 of anderszins gewapend, boort
 en bijt, ten hoopwaard in, standvastig, klein en groot,
 om dood te doen of zelf te sterven:
 elk andere hond benijdt elk anderen hond zijn brood.

En ik! 'k En kan noch tanden toogen⁴,
 noch hand, noch hiel, noch huid, noch haar,
 noch voet, noch vuist, noch hoeven zwaar;
 'k en weet van stralen⁵, noch mijn hoofd draagt hoornen, 't doet:
 maar, op mijn hoornen staan mijne oogen!
 Wat zal eene arme slek, daar alles vechten moet?

Wacharme! En ik ben uitgekropen!
 Ik keer weêrom, ik ga zoo rap,
 van hier naar mijne keldertrap,
 en 'k mets mij in. Dan reppe of roere 't nog zoo stuur,
 mijn deurke en doe 'k voor niemand open,
 en 'k sluit mij, en 't geluk, weêr in mijn slekkenbuur!⁶

Guido Gezelle, herfst 1881

Noten:

1) schoorsteenloos;	2) de wereld ingelopen;
3) vreemd;	4) tonen;
5) angels;	6) slakkenhuis.

Dit is het enige lange gedicht dat ik vond over een landslak. Het gedicht gaat over een slak die kennis maakt met de boze buitenwereld en zich dan van schrik weer terugtrekt in zijn huisje.

Guido Gezelle werd geboren in het jaar dat België zich afscheidde van Nederland. Hij was zijn hele leven geïnteresseerd in de natuur om hem heen en verwoordde die verwondering in gedichten en proza. Hij schreef in de Vlaamse volkstaal en was daarin een pionier.

Zijn belangstelling voor de natuur kreeg hij van huis uit: zijn vader was tuinder en boomkweker. Gezelle werd priester en leraar. Hij verdiepte zich in de klassieke auteurs, maar ook in christelijke en moderne schrijvers. Hij gaf les in literatuur en natuurlijke historie en hij had een eigenzinnige manier van omgaan met de leerlingen. Dat leidde tot zijn overplaatsing.

Het is een aantrekkelijk idee om in dit gedicht een soort zelfportret te lezen van de dichter die in zijn leven tegengewerkt werd, maar dat is misschien te makkelijk. In elk geval spreekt uit dit gedicht de nauwkeurige manier waarop hij de natuur

bekeek en vastlegde, niet zonder humor. Gezelle zag alle dingen om zich heen geschapen ter ere van God. Ook schijnbaar nutteloze schepsels dragen de schoonheid van God in zich. Dat verwoordde hij bijvoorbeeld in zijn bekende gedicht "het schrijverke" (*Gyrinus natans*).

Tegen het einde van zijn leven is hij een beroemde dichter en taalkundige geworden.

Literatuur:

LAUDY-ARNOLDS, E.J.M., (1971): Guido Gezelle Gedichten. Uitgeverij het Spectrum, Utrecht/Antwerpen (Prisma 57).

BORK, G.J. van, Guido Gezelle, (2005): in dbnl, de digitale bibliotheek van de Nederlandse letteren, www.dbnl.org.

Margreet Kouwenhoven
 e-mail: makouwenhoven@kpnmail.nl

Opmerking: Deel I van Weekdieren in gedichten kan men vinden in Spirula 363 (2008), blz. 68-69

